

RIKSDAGENS SVAR 4/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av värnpliktslagen och 2 och 4 § i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor

Ärende

Regeringen har till 2009 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av värnpliktslagen och 2 och 4 § i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (RP 79/2009 rd).

Beredning i utskott

Försvarsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FsUB 1/2010 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av värnpliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i värnpliktslagen av den 28 december 2007 (1438/2007) 33, 60 och 77 §, 96 § 1 mom. 13 punkten, 97 § 1 mom. 13 punkten samt 103, 109—111, 113, 125 och 126 §, av dem 97 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag 306/2009, och

fogas till 96 § 1 mom. en ny 14 punkt och till paragrafen ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., samt till 97 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 306/2009, en ny 14 punkt som följer:

33 §

Återkallande av förordnande till repetitionsövning

Regionalbyrån kan återkalla ett förordnande om deltagande i en repetitionsövning, om

1) den värnpliktige har blivit skadad eller insjuknat så att han inte kan fullgöra de tjänstgöringsuppdrag som planerats för honom vid repetitionsövningen,

2) det har kommit fram omständigheter som visar att den värnpliktige kan äventyra sin egen eller andras säkerhet vid tjänstgöringen,

3) den som förordnats till övningen är stadigvarande bosatt utomlands och den som utfärdat förordnandet inte hade kännedom om detta när förordnandet gavs.

60 §

Avbrytande av tjänstgöring

Kommandören för truppförbandet kan avbryta en värnpliktigs i denna lag avsedda tjänstgöring och hemförlova den värnpliktige, om

1) den värnpliktiges utbildning har avbrutits med stöd av 40 § 1 punkten och den värnpliktige

har blivit oförmögen också till annan tjänstgöring för en längre tid,

2) den värnpliktige är misstänkt för ett sådant brott eller uppträder på ett sådant sätt att det finns motiverat skäl att befara att den värnpliktige allvarligt kan äventyra säkerheten för andra i samband med tjänstgöringen,

3) den värnpliktige saknar tjänsteduglighet för en längre tid så som avses i 10 § 2 mom.

Dessutom kan den värnpliktiges tjänstgöring enligt försvarsministeriets beslut avbrytas, om det är nödvändigt i syfte att förhindra att en allvarlig epidemi sprider sig eller av andra tvingande skäl.

Om den värnpliktige har ansökt om civil-tjänstgöring eller kompletterande tjänstgöring, avbryts den värnpliktiges tjänstgöring och han hemförlovas.

Repetitionsövningens ledare kan avbryta tjänstgöringen för en värnpliktig som deltar i en repetitionsövning och hemförlova den värnpliktige av en orsak som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten.

Den värnpliktige ska höras personligen, om tjänstgöringen avbryts av en orsak som avses i 1 mom.

77 §

Åberopande av befrielsegrund

En värnpliktig som åberopar medborgarskap i en annan stat och ett i 3 § 4 mom. avsett avtal ska vid behov tillställa militärmyndigheten en utredning över sina medborgarskap och fullgörandet av värnplikten i en annan stat.

En värnpliktig som har inlett beväringstjänst trots att han hade kunnat bli befriad från tjänstgöringsskyldigheten av en orsak som föreskrivs i detta kapitel, kan inte längre åberopa befrielsegrunden sedan han har inlett beväringstjänsten medveten om möjligheten till befrielse.

Närmare bestämmelser om uppgörande av en utredning som avses i 1 mom. och behandlingen av ärendena kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

96 §

Rätt att få uppgifter av en myndighet, en samslutning och en privatperson

Utöver det som bestäms i någon annan lag har den registeransvarige, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för den i 91 §, rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna få uppgifter som är nödvändiga för värnpliktsregistret som följer:

13) av Folkpensionsanstalten uppgift om värnpliktiga som beviljats sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007) eller handikappbidrag enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), med tanke på bedömningen av lämpligheten för placering i en uppgift som avses i denna lag och av tjänstedugligheten,

14) av Trafiksäkerhetsverket uppgifter ur fordonstrafikregistret för behandling av körkorts- och körtillståndsärenden.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som granskar värnpliktigas hälsotillstånd vid hälsokontroller före uppådet, vid uppådet och under tjänstgöringstiden har rätt att trots sekretessbestämmelserna på begäran få uppgifter om en värnpliktigs hälsotillstånd av sådana tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och instanser som utför mentalvårdsarbete som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten, om uppgifterna är nödvändiga för bedömning av den värnpliktiges tjänsteduglighet eller för att ordna tjänstgöringen. De tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och instanser som utför mentalvårdsarbete som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten får trots sekretessbestämmelserna lämna uppgifterna också på eget initiativ.

97 §

Utlämnande av uppgifter

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan behövliga uppgifter ur värnpliktsregistret utan hinder av sekretessplikten lämnas ut som följer till:

13) Trafiksäkerhetsverket, uppgifter om försvarsmaktens körkort och körtillstånd, när det är fråga om skötsel av i lag föreskrivna uppgifter,

14) andra än de som avses i 1—13 punkten, med den registrerades uttryckliga samtycke.

103 §

Ersättande av resekostnader

De värnpliktiga har rätt till en resa på statens bekostnad eller ersättning för kostnader som föranleds av en resa mellan hem- eller boningsorten och tjänstgörings- eller besiktningplatsen och som föranleds av att den värnpliktige

1) ankommer till eller hemförlovas från beväringstjänst, repetitionsövning, extra tjänstgöring eller tjänstgöring under mobilisering,

2) avlägsnar sig från tjänstgöringsplatsen enligt 59 § 1 mom. 1 punkten, eller

3) förordnas till besiktning enligt 26 §.

Det som bestäms i 1 mom. 3 punkten tillämpas inte på en värnpliktig som första gången besiktigas vid regionalbyrån, om han olovligen har uteblivit från uppådet eller från besiktning som anordnats av regionalbyrån.

Kostnaderna för en resa som företagits i Finland ersätts också när det är fråga om resa till ett urvalsprov som avses i 29 § och som anordnas av försvarsmakten.

Resekostnaderna ersätts i enlighet med kostnaderna för användning av det förmånligaste allmänna fortskaffningsmedlet.

Resekostnader från utlandet och till utlandet ersätts endast om den värnpliktige är stadigvarande bosatt i utlandet och inleder beväringstjänst. Resekostnaderna ersätts för en resa som görs från den värnpliktiges boningsort i utlandet till Finland och som har inletts tidigast fyra

veckor före dagen då tjänstgöringen inleds samt för en resa som gjorts till boningsorten i utlandet inom fyra veckor från det tjänstgöringen avslutades. Avvikelse kan göras från tidsfristen på fyra veckor, om det har funnits särskilt vägande skäl för resetidpunkten.

Närmare bestämmelser om ersättande av resekostnader och om därtill hörande förfaranden kan utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

109 §

Rättelseyrkande

En värnpliktig får skriftligen yrka rättelse hos regionalbyrån i ett beslut av regionalbyrån eller uppådsnämnden som gäller tjänsteduglighet, förordnande till tjänst eller befrielse från tjänst samt i ett beslut av regionalbyrån eller truppförbandet som gäller avbrytande av utbildning, avbrytande av tjänstgöring, förordnande till undersökning som klarlägger bruk av narkotika, tidpunkten för faderskapsledning samt en förmån som avses i denna lag.

Rättelseyrkandet ska framställas inom 30 dagar efter att beslutet med anvisning om rättelse har delgetts den värnpliktige. Rättelseyrkandet framställs till den regionalbyrå som bestäms enligt den värnpliktiges hemort. Rättelseyrkandet tillställs den myndighet som fattade beslutet. Ett rättelseyrkande som gäller uppådsnämndens beslut tillställs dock regionalbyrån.

110 §

Besvär i rättelseärenden och i andra ärenden som gäller värnplikten

Ett beslut i vilket rättelse enligt 109 § får yrkas får inte överklagas direkt genom besvär.

I ett beslut av regionalbyrån i ett rättelseärende samt i andra med stöd av denna lag utfärdade beslut av huvudstaben, staben för en försvarsgren, staben för ett militärlän, regionalbyrån, truppförbandet samt uppådsnämnden får ändring sökas genom besvär hos centralnämnden för uppådsärenden.

111 §

Hur besvär och rättelseyrkande påverkar verkställigheten av beslut

Beslut om förordnande till tjänst, avbrytande av utbildning, avbrytande av tjänstgöring och förordnande till undersökning som klarlägger bruk av narkotika verkställs trots att rättelseyrkande och besvär har anförts.

113 §

Sändande av besvärsskriften till myndigheten

En besvärsskrift som är riktad till centralnämnden för uppståndsärenden får sändas också till den myndighet som fattat beslutet. En besvärsskrift som gäller ett beslut av en uppstånds-nämnd sänds dock till den regionalbyrå som tillsatt uppstånds-nämnden eller till centralnämnden för uppståndsärenden.

Huvudstaben, staben för en försvarsgren, staben för ett militärlän, regionalbyrå eller trupp-förbandet ska inom åtta dagar efter det att besvärsskriften inkommit sända den jämte därtill hörande handlingar samt sitt eget utlåtande till centralnämnden för uppståndsärenden.

125 §

Handräckning av polisen

På begäran av regionalbyrå får en värnplik-tig som utan laga förhinder uteblivit hämtas av polisen till uppstånd, besiktning som beordras av

regionalbyrå eller tjänstgöring eller delges en order att anmäla sig hos regionalbyrå.

126 §

Delgivning till utomlands bosatta och övrig in-formation

Ett i denna lag avsett beslut kan delges en utomlands bosatt värnpliktig förutom genom det förfarande som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003) även genom att beslutet sänds till den finska ambassad eller legation eller det finska konsulat under ledning av en utsänd tjänste-man som är närmast den värnpliktiges bonings-ort, för vidarebefordran till den värnpliktige.

En värnpliktig kan sända meddelanden och brev som gäller ett ärende som avses i denna lag och som är adresserade till en militär myndighet genom förmedling av en i 1 mom. avsedd myn-dighet inom utrikesförvaltningen. Myndigheten inom utrikesförvaltningen ska utan dröjsmål sända handlingen eller meddelandet till armésta-ben.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-sätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag tillämpas inte på besvär eller rättel-seyrkanden som har anförts eller anförts över be-slut som meddelats före denna lags ikraftträdan-de.

Lag

om ändring av 2 och 4 § i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 17 februari 1995 om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) 2 och 4 § som följer:

2 §

Ansökan om militärtjänst ska sändas till den regionalbyrå inom vars område sökanden är bosatt. Regionalbyrån avgör ett ärende som gäller antagande till militärtjänst och förordnar personen till tjänstgöring.

Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet och förordnandet till tjänstgöring utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Om en kvinna som erhållit förordnande att inleda tjänstgöring anmäler att hon inte inleder militärtjänsten, ska förordnandet genast återtas. Om en kvinna som fullgör militärtjänst, inom 45 dagar efter dagen för inträde i tjänstgöringen, anmäler att hon inte fortsätter tjänstgöringen, ska hon genast hemförlovas.

Anmälan enligt 1 mom. ska göras skriftligen. Om kvinnans tjänstgöring pågår ska anmälan

sändas till kommandören för truppförbandet och i annat fall till regionalbyrån.

Kommandören för truppförbandet kan under de 45 dagar som avses i 1 mom. återta förordnandet om militärtjänst på grund av skada, sjukdom eller uppenbar olämplighet eller av någon annan motsvarande orsak.

På ett beslut som avses i denna paragraf tillämpas vad som i 109 § i värnpliktslagen föreskrivs om rättelse och i 110 § i den lagen om besvär i rättelseärenden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag tillämpas inte på besvär eller rättelseyrkanden som har anförts eller anføres över beslut som meddelats före denna lags ikraftträdande.

Helsingfors den 16 februari 2010